

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES FOR STUDENTS IN THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION PROGRAM AT HO CHI MINH CITY UNIVERSITY OF EDUCATION

TÓM TẮT: Hoạt động ngoại khóa (HĐNK) đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao thể chất, kỹ năng và phẩm chất đạo đức cho sinh viên ngành GDQPAN tại Trường ĐHSP TPHCM. Tuy nhiên, việc tổ chức còn nhiều hạn chế về cơ sở vật chất, thời gian và phương pháp. Nghiên cứu cho thấy các hoạt động thể chất, kỹ năng sinh tồn và diễn tập chiến thuật mang lại hiệu quả tích cực. Để nâng cao hiệu quả HĐNK, cần đa dạng hóa nội dung, xây dựng kế hoạch hợp lý, cải thiện cơ sở vật chất và tăng cường phối hợp giữa các đơn vị. Các giải pháp này góp phần nâng cao chất lượng đào tạo toàn diện cho sinh viên GDQPAN.

TỪ KHÓA: Hoạt động ngoại khóa, giáo dục quốc phòng - an ninh, sinh viên, thể chất, đào tạo.

ABSTRACT: Extracurricular activities (ECAs) play an important role in enhancing the physical fitness, skills, and moral qualities of students majoring in National Defense and Security Education (GDQPAN) at Ho Chi Minh City University of Education. However, their organization still faces limitations in terms of facilities, time, and methods. The study shows that physical activities, survival skills training, and tactical drills have positive effects. To improve the effectiveness of ECAs, it is necessary to diversify content, develop reasonable plans, upgrade facilities, and strengthen coordination among units. These solutions contribute to enhancing the overall quality of education for GDQPAN students.

KEYWORDS: Extracurricular activities, national defense and security education, students, physical fitness, training.

NGUYỄN ĐỨC TRỌNG
NGUYỄN TRẦN DIỄM TRẦN
LƯU PHAN THANH TRANG
Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

NGUYEN DUC TRONG
NGUYEN TRAN DIEM TRAN
LUU PHAN THANH TRANG
Ho Chi Minh City University of Education

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động ngoại khóa trong ngành GDQPAN tại ĐHSPTPHCM không chỉ nâng cao thể lực, kỹ năng mà còn hình thành phẩm chất đạo đức, kỷ luật và tinh thần đồng đội. Trong bối cảnh GDQPAN được chú trọng, tổ chức hiệu quả hoạt động này góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Khoản 3 Điều 2 Luật Giáo dục quốc phòng và

an ninh không chỉ khẳng định vai trò quan trọng của HĐNK trong nâng cao chất lượng GDQPAN mà còn nhấn mạnh sự cần thiết của việc thiết kế và tổ chức các hoạt động này một cách thực tiễn, linh hoạt. Là cơ sở đào tạo giáo viên trọng điểm tại khu vực phía Nam, ĐHSPTPHCM có sứ mệnh đào tạo đội ngũ giáo viên GDQPAN chất lượng cao theo Quyết định số 607/QĐ-TTg,

ngày 24/4/2014 về phê duyệt Đề án “Đào tạo giáo viên, giảng viên GDQPAN cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, cao đẳng nghề và các cơ sở giáo dục đại học đến năm 2020” [8]. Tuy nhiên, HĐNK tại khoa GDQPAN còn nhiều hạn chế: cơ sở vật chất chưa đủ, quỹ thời gian hạn chế do chương trình chính khóa, phương pháp tổ chức chưa đa dạng, hấp dẫn và sự phối hợp giữa nhà trường, khoa và đơn vị quân đội chưa chặt chẽ, làm giảm hiệu quả thực tiễn. Nghiên cứu, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động ngoại khóa GDQPAN cho sinh viên là cần thiết và cấp bách.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

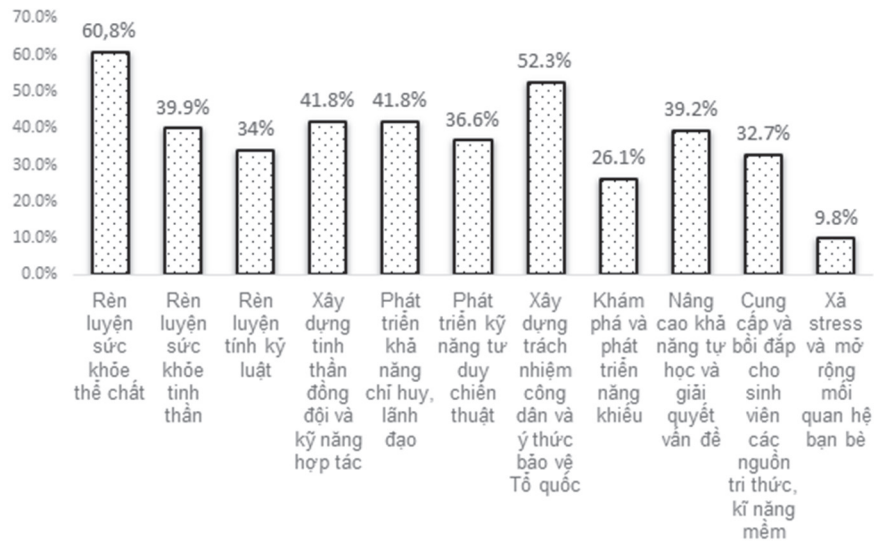
2.1. Thực trạng HĐNK GDQPAN của sinh viên chuyên ngành Trường ĐHSP TPHCM

2.1.1. Khách thể tham gia khảo sát

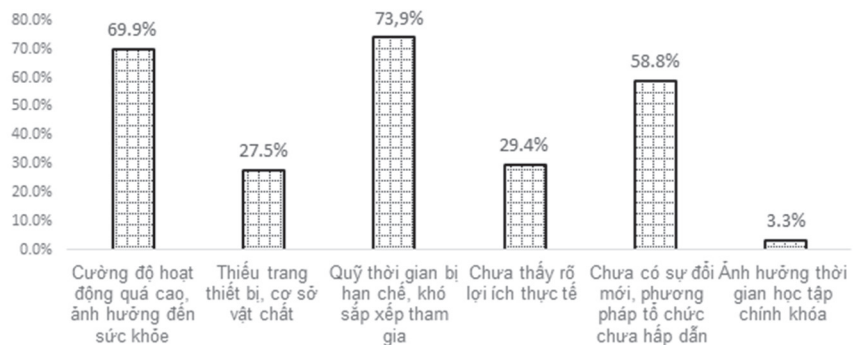
Tổng số sinh viên tham gia khảo sát là 150 (95 nam và 55 nữ), trong đó: 24 sinh viên năm I-khóa 50; 29 sinh viên năm II-khóa 49; 13 sinh viên năm III-khóa 48; 31 sinh viên năm IV-khóa 47. 54 Văn bằng 2. Tiến hành phân tích và tổng hợp tài liệu; Điều tra xã hội học ;Toán thống kê [4].

2.2.2. Hiệu quả của hoạt động ngoại khóa đối với sinh viên chuyên ngành

Nghiên cứu cho thấy HĐNK giúp sinh viên GDQPAN cải thiện rõ rệt thể lực, sức bền, kỹ năng vận động, khả năng chịu đựng, từ đó thích nghi tốt hơn

BIỂU ĐỒ 1. NHỮNG LỢI ÍCH TRONG HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOA

BIỂU ĐỒ 2: NHỮNG KHÓ KHĂN TRONG HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOA GDQPAN

với môi trường huấn luyện.

Theo khảo sát (biểu đồ 1), hoạt động ngoại khóa giúp sinh viên rèn luyện thể chất (60,8%), tinh thần (39,9%), kỷ luật (34%), tinh thần đồng đội và kỹ năng hợp tác (41,8%), khả năng lãnh đạo (41,8%), tư duy chiến thuật (36,6%), ý thức bảo vệ Tổ quốc (52,3%), kỹ năng mềm (32,7%), tự học và giải quyết vấn đề (39,2%), phát triển năng khiếu (26,1%) và giảm stress, mở rộng quan hệ (9,8%).

2.2.2. Những khó khăn trong HĐNK của sinh viên ngành GDQPAN

Dù mang lại nhiều lợi ích, HĐNK của sinh viên GDQPAN tại ĐHSP TPHCM

vẫn gặp một số khó khăn như: thiếu cơ sở vật chất, hạn chế về quỹ thời gian, chưa có nhiều mô hình hoạt động sáng tạo.

Khảo sát cho thấy sinh viên gặp nhiều khó khăn khi tham gia HĐNK: cường độ quá cao (69,9%), thiếu trang thiết bị (27,5%), thời gian hạn chế (73,9%), chưa thấy rõ lợi ích (29,4%), phương pháp tổ chức chưa hấp dẫn, thiếu sáng tạo (58,8%) và ảnh hưởng nhẹ đến học tập chính khóa (3,3%).

2.2. Biện pháp nâng cao hiệu quả HĐNK GDQPAN cho sinh viên chuyên ngành

Dù mang lại nhiều lợi ích, HĐNK GDQPAN tại ĐHSP

TPHCM còn gặp khó khăn như thiếu cơ sở vật chất, hạn chế quỹ thời gian và thiếu mô hình sáng tạo. Để nâng cao hiệu quả, cần thực hiện các biện pháp sau:

2.3.1. Tổ chức đa dạng hóa nội dung và hình thức HĐNK

Tổ chức huấn luyện thực tế tại doanh trại quân đội, kết hợp hoạt động trải nghiệm như hành quân dã ngoại, sinh tồn, diễn tập; xây dựng câu lạc bộ thể thao quân sự và mở rộng các cuộc thi kỹ năng quân sự.

2.3.2. Tổ chức xây dựng kế hoạch tổ chức HĐNK hợp lý

Bố trí thời gian hợp lý để sinh viên tham gia ngoại khóa không ảnh hưởng học chính khóa; tích hợp ngoại khóa vào chương trình đào tạo; phát động thi đua giữa các lớp, khóa tạo động lực và cạnh tranh lành mạnh.

2.3.3. Cải thiện cơ sở vật chất phục vụ HĐNK

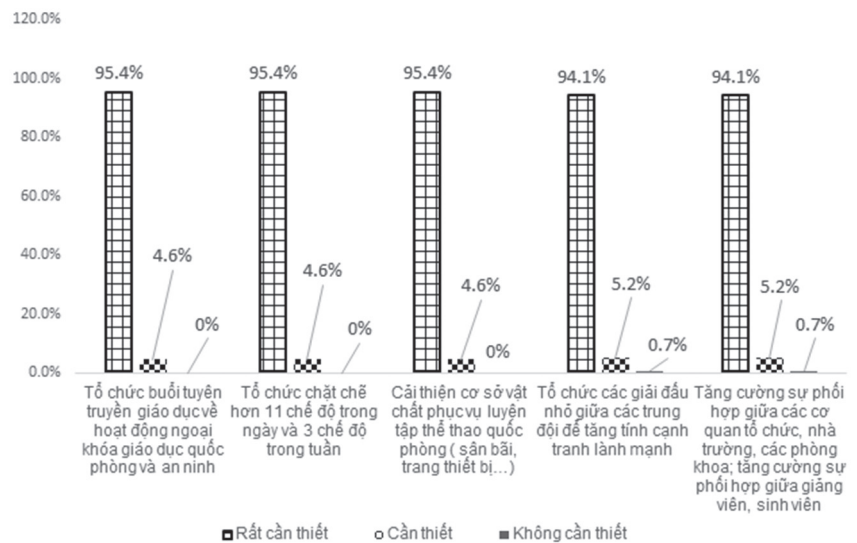
Nâng cấp sân bãi, trang thiết bị huấn luyện thể chất và quân sự; xây dựng khu huấn luyện sinh tồn, diễn tập chiến thuật mô phỏng; hợp tác với đơn vị quân đội để tận dụng nguồn lực và trang thiết bị hiện đại cho sinh viên.

2.3.4. Tổ chức tăng cường phối hợp giữa các cơ quan nhà trường và khoa GDQP về HĐNK

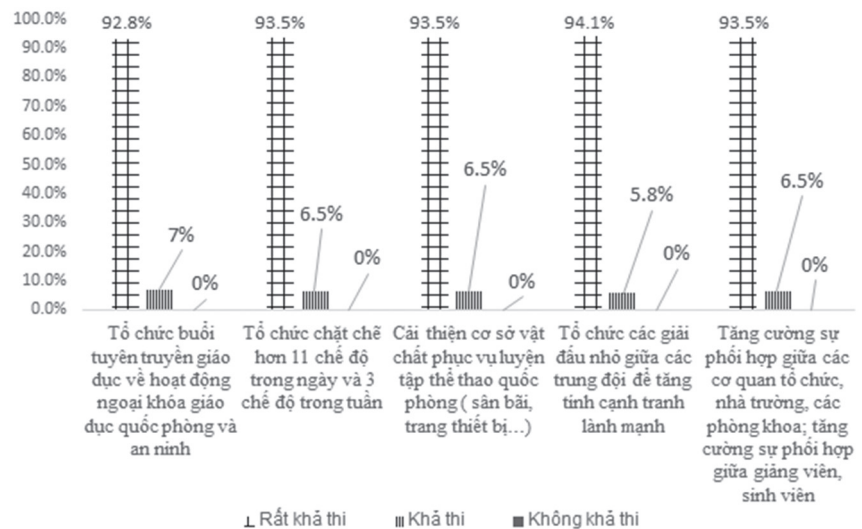
Xây dựng hợp tác dài hạn với đơn vị quân đội tổ chức huấn luyện thực tế, diễn tập chiến thuật; mời chuyên gia, cựu chiến binh hướng dẫn; tổ chức thực tập tại quân đội giúp sinh viên trải nghiệm thực tế và nâng cao kỹ năng giảng dạy.

2.3.5. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của biện pháp

Khảo sát sinh viên GDQPAN

BIỂU ĐỒ 3. TÍNH CẦN THIẾT CỦA CÁC BIỆN PHÁP HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOA

BIỂU ĐỒ 4. TÍNH KHẢ THI CỦA CÁC BIỆN PHÁP HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOA

tại ĐHSPT TPHCM cho thấy các biện pháp nâng cao hiệu quả HĐNK đều được đánh giá rất cần thiết, với tỷ lệ trên 94%. Nổi bật là đa dạng hóa nội dung, tổ chức hợp lý và cải thiện cơ sở vật chất (cùng đạt 95,4%). Phối hợp giữa nhà trường và khoa GDQPAN cũng được đánh giá cao (94,1%).

Về tính khả thi, tất cả biện pháp đều được trên 92% sinh viên đánh giá rất khả thi, không

có ai cho là không khả thi. Phối hợp giữa các đơn vị dễ triển khai nhất (94,1%), cải thiện cơ sở vật chất tuy cần đầu tư nhưng vẫn khả thi. Các biện pháp đều thực tế, có thể áp dụng hiệu quả nếu triển khai đồng bộ.

3. KẾT LUẬN

Nghiên cứu cho thấy HĐNK đóng vai trò quan trọng trong đào tạo sinh viên ngành GDQPAN tại ĐHSPT TPHCM,

giúp phát triển toàn diện thể chất, tinh thần, kỹ năng quân sự và ý thức kỷ luật. Tuy nhiên, còn nhiều hạn chế cần khắc phục. Đề xuất 4 biện pháp cấp thiết và khả thi gồm: đa dạng hóa nội dung và hình thức hoạt

động; xây dựng kế hoạch tổ chức hợp lý; cải thiện cơ sở vật chất; tăng cường phối hợp giữa các phòng chức năng và khoa GDQPAN. Triển khai đồng bộ các biện pháp này sẽ nâng cao chất lượng đào tạo và chuẩn

bị tốt cho sinh viên thực hiện nhiệm vụ GDQPAN trong tình hình mới. ■

*Ngày tòa soạn nhận bài: 10/03/2025,
ngày phản biện đánh giá: 27/03/2025,
ngày chấp nhận đăng: 15/04/2025.*

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022), Quyết định số 2856/2022/QĐ-BGDĐT ngày 04/10/2022 ban hành điều lệ hội thao giáo dục quốc phòng và an ninh học sinh trung học phổ thông toàn quốc lần thứ III năm 2022.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Quyết định số 72/2008/QĐ-BGDĐT ngày 23/12/2008 về ban hành Quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho học sinh, sinh viên.
3. Dương Nghiệp Chí, Trần Đức Dũng, Tạ Hữu Hiếu, Nguyễn Đức Văn (2004), *Đo lường thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
4. Quốc hội (2023), luật số: 30/2013/QH13, Luật giáo dục quốc phòng an ninh
5. Bùi Hoàng Khương, Nguyễn Sơn Long (2023), Hoạt động ngoại khóa cho sinh viên tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Quốc gia Hà Nội, VNU.
6. Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2008), Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS, NXB. Hồng Đức, Hà Nội.
7. Trần Hoàng Tinh (2015), Trò chơi quân sự trong giáo dục quốc phòng và an ninh một hoạt động ngoại khóa nhằm góp phần rèn luyện tính kỷ luật cho sinh viên, *Tạp chí Giáo dục*, số 372.
8. Thủ tướng Chính phủ (2014), Quyết định số 607/QĐ-TTg, ngày 24/4/2014 về phê duyệt Đề án Đào tạo giáo viên, giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, cao đẳng nghề và các cơ sở giáo dục đại học đến năm 2020.